

**ДНІПРОВСЬКИЙ ГУМАНІТАРНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ**

АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ЮРИСПРУДЕНЦІЇ ТА ПСИХОЛОГІЇ

Матеріали
V Всеукраїнської науково-практичної конференції
м. Дніпро, 26 грудня 2024 року

**РВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ПРИВАТНИЙ ЗАКЛАД
«ДНІПРОВСЬКИЙ ГУМАНІТАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»**

**АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ЮРИСПРУДЕНЦІЇ ТА
ПСИХОЛОГІЇ**

*Матеріали
V Всеукраїнської науково-практичної конференції
26 грудня 2024 року*

Дніпро
2024

УДК 340.143, 159.9

А- 43

Рекомендовано до друку Науково-методичною радою ВНПЗ «Дніпровського гуманітарного університету» від 26.02.2025 (протокол № 6).

А-43 Актуальні проблеми юриспруденції та психології: матеріали V Всеукр. наук.-практ. конф. (Дніпро, 26 грудня 2024 р.). Дніпро: ВНПЗ «Дніпровський гуманітарний університет», 2024. 142 с.

Збірник конференції містить матеріали V Всеукраїнської науково-практичної конференції «Актуальні проблеми юриспруденції та психології» (26.12.2024), у роботі якої взяли участь здобувачі вищої освіти першого (бакалаврського) та другого (магістерського) рівнів вищої освіти закладів вищої освіти України.

Матеріали науково-практичної конференції надруковані в авторській редакції.

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ

докт. юрид. наук, проф. **Олег КИРИЧЕНКО** (*голова*); канд. юрид. наук, доц. **Тетяна ЛЕЖНЄВА** (*заст. голови*); **Андрій МІРОШНИК** (*секретар*); канд. юрид. наук **Сергій ДУБОВ**, докт. юрид. наук, проф. **Вадим НЕГОДЧЕНКО**, докт. юрид. наук, доц. **Сергій ПЕНЬКОВ**, канд. псих. наук, доц. **Людмила ПРИСНЯКОВА**, докт. псих. наук, доц. **Олександр САМОЙЛОВ**

© ВНПЗ ДГУ, 2024

© Автори, 2024

Пайос Тетяна Василівна ВПЛИВ СТИЛЮ СІМЕЙНОГО ВИХОВАННЯ НА ФОРМУВАННЯ ПАТОХАРАКТЕРОЛОГІЧНИХ РИС ХАРАКТЕРУ...	121
Рябова Тетяна Володимирівна ОСОБЛИВОСТІ ВЗАЄМОЗВ'ЯЗКУ РІВНЯ СТРЕСОСТІЙКОСТІ ІЗ РОЗВИТКОМ РИС ОСОБИСТОСТІ.....	123
Серченко Оксана Володимирівна ДИНАМІКА РОЗВИТКУ ТА ВПЛИВ ЕМОЦІЙНОГО ВИГОРАННЯ НА ПРОФЕСІЙНУ ДІЯЛЬНІСТЬ ВОЛОНТЕРІВ В УМОВАХ ПІДВИЩЕНОГО ПСИХОЛОГІЧНОГО НАВАНТАЖЕННЯ.....	128
Станчуляк Ельвіра Юріївна, Козачок Анастасія Сергіївна ВПЛИВ РІВНЯ РИГІДНОСТІ НА ФОРМУВАННЯ КРИТИЧНОГО МИСЛЕННЯ У СТУДЕНТСЬКОЇ МОЛОДІ.....	131
Топчило Анна Валеріївна ПСИХОЛОГІЧНА ПІДТРИМКА РОДИНИ СПІВРОБІТНИКІВ ДСНС, ЯКІ ЗАЗНАЛИ ПОРАНЕНЬ.....	135
Тронь Олександра Валентинівна ВПЛИВ ЗМІ НА ФОРМУВАННЯ ОБРАЗУ УКРАЇНСЬКОГО ВІЙСЬКОВОГО ПІД ЧАС РОСІЙСЬКО-УКРАЇНСЬКОЇ ВІЙНИ.....	138

рішень і здатності адаптуватися до нових обставин, в тому числі у майбутній професійній діяльності психолога.

Список використаних джерел та літератури:

1. Думбрава О. Взаємозв'язок психічної ригідності та негативних психічних станів. *Вісник національного університету оборони України. Питання психології*. 1(51). 2019. С. 24-30.
2. Луценко О.Л. Закономірності психологічної адаптації людини на сучасному етапі еволюції : дис. ... докт. псих. наук : 19.00.01 / Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна. Харків, 2018. 449 с.
3. Мельчук О.Б. Особистісна ригідність в контексті проблем ставлення професійного інтелекту майбутніх фахівців соціальної сфери. *Науковий вісник Херсонського державного університету. Психологічні науки*. Херсон, 2016. Вип. 2(2). С. 143-147.
4. Хейбер Дж. Критичне мислення. ArtHuss, 2023. 198 с.
5. Lipman M. *Thinking in Education*. Cambridge : Cambridge University Press, 1991. 256 p.

Топчило Анна Валеріївна

ад'юнкт зі спеціальності «Психологія»
Національного університету
цивільного захисту України

Науковий керівник:

Маргієва Яніна Олександрівна

кандидат психологічних наук,
старший науковий співробітник,
начальник навчально-наукової
лабораторії екстремальної та кризової
психології науково-дослідного центру
Національного університету
цивільного захисту України

**ПСИХОЛОГІЧНА ПІДТРИМКА РОДИНИ СПІВРОБІТНИКІВ ДСНС,
ЯКІ ЗАЗНАЛИ ПОРАНЕНЬ**

Після початку повномасштабного вторгнення Державна служба України з надзвичайних ситуацій (далі ДСНС) зіткнулася з новими викликами під час виконання завдань за призначенням. Розпочалися постійні цілеспрямовані обстріли ворога по персоналу ДСНС під час ліквідації наслідків руйнувань

спричинених попередніми атаками цивільної інфраструктури. Співробітники, які залучаються до порятунку, дуже часто стають «мішенями» для ворога, що призводить до численних поранень та важких втрат [2, с. 59-65].

У випадках отримання поранень під час лікування, реабілітації та відновлення кожного співробітника супроводжує психолог ДСНС. Це вкрай необхідно для забезпечення емоційного, психологічного та соціального благополуччя співробітника, який отримав поранення, що сприяє його швидшій реабілітації та поверненню до нормального життя. Психолог ДСНС забезпечує психологічний супровід пораненого через всі стадії переживання шоку, заперечення, гніву, депресію та прийняття. У зв'язку з адаптацією до нового стану у співробітника після поранення може виникати непорозуміння зі своєю родиною, як наслідок виникають сварки та відчуження. Близьким людям, в свою чергу, дуже важко бачити страждання пораненого, але і у них виникає потреба в психологічній допомозі. [4, с. 42-49].

Якісна психологічна підтримка допомагає родині адаптуватися до можливих змін у житті, наприклад, у разі тимчасової чи постійної втрати працездатності чоловіка. Також дуже часто психологи працюють з почуттям провини членів родини, які звинувачують себе, що вони не передбачили поранення або не змогли захистити кохану людину.

Підтримка родини пораненого співробітника ДСНС, який отримує послуги з психологічного відновлення, може включати в себе такі ключові заходи, які можуть допомогти родині під час цього складного періоду:

1. Інформаційна підтримка. Надати родині інформацію про травми, психологічну допомогу та процес відновлення. Провести навчальні сесії для членів родини, щоб вони могли краще зрозуміти, як підтримувати свого рідного.

2. Емоційна підтримка. Перенаправити до групи підтримки для родичів, де вони можуть ділитися досвідом та отримувати емоційну підтримку від інших, хто переживає схожі ситуації. Заохочувати відкриті розмови про відчуття та переживання, допомагаючи родині виражати свої емоції.

3. Сприяння комунікації. Допомогти родині налагодити ефективну комунікацію зі співробітником, який відновлюється, щоб уникнути непорозумінь. Підказати прості способи підтримки, такі як слухання без осуду та запитування про потреби.

4. Психологічні консультації для родичів. Запропонувати родичам можливість отримати психологічну допомогу або консультації, щоб вони могли справитися зі стресом та емоціями, пов'язаними з пораненням. Це може бути особливо корисно для тих, хто відчуває труднощі в адаптації до нової ситуації.

5. Програми відновлення/реабілітації для всієї родини. Рекомендувати направлення на медико-психологічну реабілітацію родиною, яка допоможе

всім членам сім'ї залучитися до процесу відновлення, зокрема курси розвитку навичок, заходи на свіжому повітрі та спільні активності.

6. Забезпечення практичної допомоги. Допомогти родині в організації побуту під час відновлення, зокрема у вирішенні побутових питань і забезпеченні необхідних ресурсів. Підтримка в догляді за дітьми або іншими членами родини, які потребують уваги.

7. Фінансова допомога. Поранення співробітника впливає і на сімейний бюджет. Матеріальна допомога або соціальна підтримка допомагають знизити фінансовий стрес для родини.

8. Навчання способам підтримки. Психологи можуть навчити членів родини, як правильно поводитися з пораненим, щоб не посилювати його емоційні чи фізичні труднощі.

9. Моніторинг прогресу. Регулярно перевіряти стан справ у родині та готовність до змін, адже стан здоров'я може впливати на динаміку стосунків.

Ці заходи можуть допомогти родині підставити надійне плече підтримки під час складних ситуацій, пов'язаних з відновленням.

Список використаних джерел та літератури

1. Групові форми роботи в системі психосоціальної допомоги дітям і сім'ям, що опинились у складних життєвих обставинах внаслідок військових дій (досвід упровадження) / [авт. кол. В. В. Байдик, Ю. С. Бондарук, Ю. П. Гопкало, Т. Б. Гніда, І. О. Корнієнко, Н. В. Лунченко, Ю. А. Луценко, Р. А. Мороз, І. І. Ткачук] ; заг. ред. В. Г. Панка, І. І. Ткачук. Київ : Ніка-Центр, 2020. – 122 с.
2. Коқун О.М., Пішко І.О., Лозінська Н.С., Олійник В.О., Хоружий С.М., Ларіонов С.О., Сириця М.В. Особливості надання психологічної допомоги військовослужбовцям, ветеранам та членам їхніх сімей цивільними психологами : метод. посіб. Київ : 7БЦ, 2023. 175 с.
3. Наказ МВС України від 31.08.2017, № 747 «Про затвердження Порядку психологічного забезпечення в Державній службі України з надзвичайних ситуацій» МВС України. URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/z1390-17/page>. (дата звернення 25.02.2024)
4. Психологічний супровід незламних: методичні рекомендації по роботі з військовослужбовцями, які зазнали ампутації внаслідок бойових дій / Т. В. Карамушка, Л. Ю. Полівко, О. Ю. Вісіч [та ін.]. Київ – Львів : Видавець Вікторія Кундельська, 2023. 60 с.
5. Посібник з навчального курсу з молодіжної роботи, інформованої про травму, проєкт (2022) / Назарій Боярський, Юлія Єлфімова, Наталія Макієнко, Олена Черних. Доступ: <https://rm.coe.int/posybnik-trauma-informed-youth-works-ukr-digital-yfduii/1680a8ec2f>
6. Протоколи надання першої ї допомоги військовослужбовцям Національної гвардії України в екстремальних умовах діяльності.

Тронь Олександра Валентинівна

здобувачка вищої освіти

другого (магістерського) рівня вищої освіти

Дніпровського гуманітарного університету

Науковий керівник:

Салюк Марина Анатоліївна

кандидат психологічних наук, доцент

доцент кафедри психології

Дніпровського гуманітарного університету

ВПЛИВ ЗМІ НА ФОРМУВАННЯ ОБРАЗУ УКРАЇНСЬКОГО ВІЙСЬКОВОГО ПІД ЧАС РОСІЙСЬКО-УКРАЇНСЬКОЇ ВІЙНИ

Значний вплив на формування суспільного сприйняття та образу військових в умовах російсько-української війни має медіаконтент, який продукують засоби масової інформації. Крім того, ЗМІ створює певні наративи, узагальнюючи сприйняття образу військового. Стигматизація військових з позитивним відтінком чи негативним буде залежати від подачі матеріалу та контексту, який закладають журналісти під час висвітлення певної події, що сталася за участю військових, та/або розповіді особистої історії військовослужбовця. Образ буде формуватися під впливом редакційної політики, суспільних очікувань та культурних стереотипів тощо.

Так, образ українського військового в ЗМІ можна розглядати як сукупність характеристик, що відображають професійні, морально-етичні та особистісні риси з ключовими компонентами, такими як патріотизм, героїзм, людяність та гендерна рівність.

Канадський філософ Маршалл Маклюен [1] відомий як один з видатних дослідників впливу медіа як засобів комунікації на широку аудиторію. У своїх роботах він досліджував як ЗМІ впливають на формування людини і суспільства. Дослідник наголошував, що медіа відіграють чималу роль у розширенні наших чуттєвих можливостей, а також щодо зміни уявлень про простір, час і міжособистісні зв'язки під впливом споживання інформації. Його концепції сприяли розвитку нових досліджень у галузі ЗМІ, комунікацій та культурології, що дозволило по-новому осмислити вплив медіа на суспільство.

Разом з тим інші дослідники (Ю. Горбань [5], Т. Ісакова [2], В. Конах [4]) також звертали увагу у своїх роботах на проблеми, які пов'язані зі зростанням

Наукове видання

АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ЮРИСПРУДЕНІЇ ТА ПСИХОЛОГІЇ

Матеріали

V Всеукраїнської науково-практичної конференції

(26 грудня 2024 року, ВНПЗ «Дніпровський гуманітарний університет»)

Оригінал-макет – *Мірошник А.Д.*

